

BUDAPEST VÁROSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA

HELYZETELEMZÉS - MELLÉKLETEK

4 BUDAPEST TÁRSADALMA

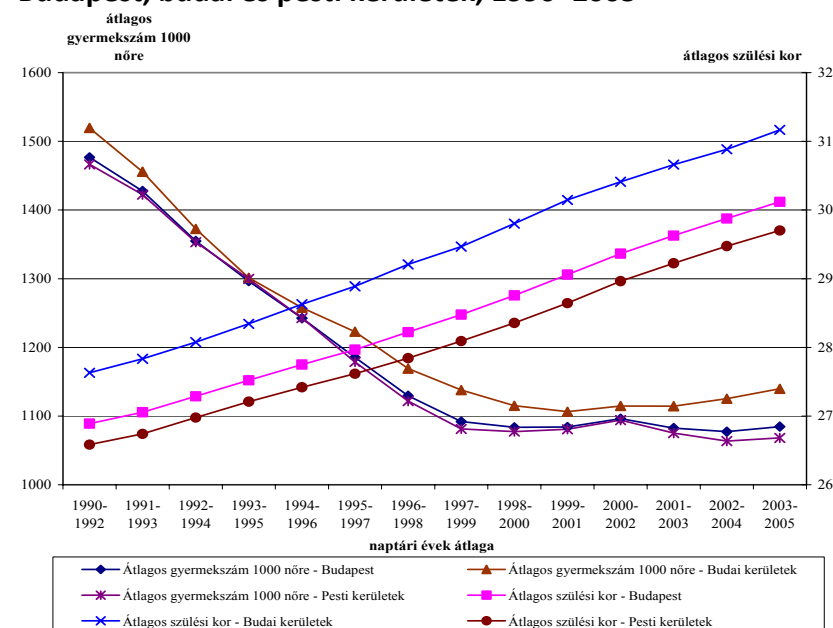
[VISSZA A KEZDŐLAPRA](#)

2011. OKTÓBER

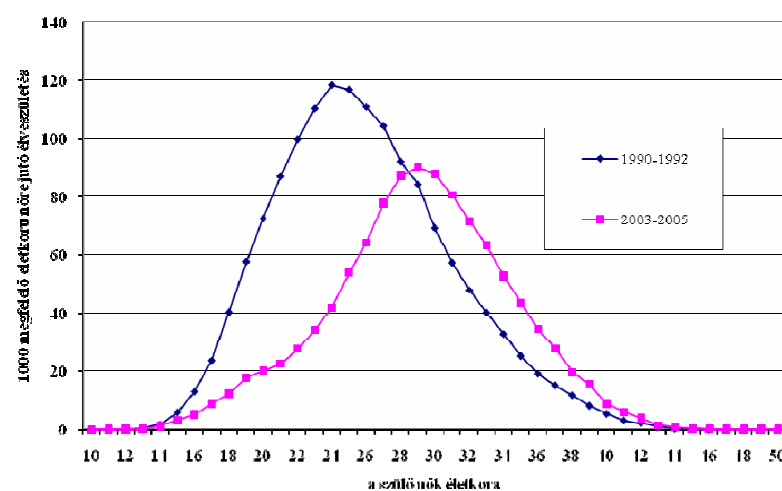
4. BUDAPEST TÁRSADALMA

Az átlagos gyermekszám és a nők átlagos gyermekvállalási korának alakulása,

Budapest, budai és pesti kerületek, 1990–2005

A gyermekvállalás gyakorisága a szülő nők életkora szerint, Budapest, 1990 és 2005

A kerületek termékenységi szintje 1990 és 2005 között, néhány kivételtől eltekintve, a budapesti átlaggal párhuzamosan alakult.

A kerületi termékenységi szint jövőbeni alakulására vonatkozó hipotézisünk úgy szól, hogy azok követik a budapesti átlagot, 20 százalékos különbségcsökkenés mellett.

Az átlagos szülési kor egyenletesen emelkedett a kerületekben az utóbbi 15 évben, mérsékelt különbség-növekedés mellett. *Hipotézisünk úgy szól, hogy a kerületi átlagos szülési kor párhuzamosan alakul a budapestivel, de a különbségek csökkennek, 20 százalékkal.*

A HALANDÓSÁG ALAKULÁSA

Közismert, hogy a magyarországi halandóság alakulása 1960-tól világviszonylatban egyedülálló tendenciát mutatott. A 20. századi demográfiai átalakulás egyik alapvető jellemzőjét, az erőteljesen növekvő élettartamokat nálunk felváltotta ezek stagnálása, csökkenése. 1990-1995 között a férfiak születéskor várható élettartama országosan már csak 64,8 év volt, 8-10 évvel kevesebb, mint a fejlett európai országokban, s a nők is 6-8 évvel hamarabb haltak meg, mint tőlünk nyugatra Európában. Magyarország a nemzetek rangsorában egyre hátrébb került, a fejlett országok között az utolsó helyek valamelyikén „tanyázik”. Miközben tovább csökkent a csecsemők és a gyermekek elhalálozási arányszáma, a középkorú férfiak halandósági gyakorisága 2-3-szorosra növekedett 30 év alatt.

1995–2005 között viszont fokozatosan megfigyelhetővé váltak a fordulat jelei. Az egészségügyi krízisszituáció ellenére – többek között az egészségesebb életmód terjedése, a korszerű gyógyszerekhez, gyógyhatású készítményekhez való hozzáférés általánossá válása, a munkakörülmények javulása stb. alapján – emelkedni kezdtek az élettartamok. 2005-ben a férfiak születéskor várható átlagos élettartama már 68,7 év volt az 1993. évi 64,5 évvel szemben, a nőké 77,2 év a 73,8 évhez képest.

Budapesten hasonló tendenciák érvényesülnek, azzal a különbséggel, hogy itt kevésbé érezhető a rendszerváltozás első éveinek visszaesése. 1990–2005 között a fővárosban 429 ezer ember halt meg, éves átlagban 27 ezer fő. Az 1000 lakosra jutó halálozások száma az elmúlt tizenhat év átlagában 14,4. Az időszak elején, 1990-1994-ben egy átlagos fiú újszülött 66,3, egy leány 73,3 évre számíthatott az akkori megfigyelések alapján. 2005-ben viszont egy fiú újszülött számára már 70,4, a leány részére 76,9 évnyi életutat „tervezhettek” meg.

A fővárosra szóló halandósági hipotézis algoritmusában hasonló a termékenységihez: a mortalitás kövesse az országos alaptendenciát, amely további halandóság-csökkenést

BUDAPEST VÁROSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA

feltételez 2020-ig. Az országos hipotézis 72,8 év a férfiakra, 80,2 év a nőkre. Ennek alapján a fővárosi alapfeltevés 74,2 a férfiak, 81,0 év nők esetében. Mindez azt jelenti, hogy a fővárosi élettartam 20 múlva érné el az Európai Unióban ma érvényes élettartamok átlagát.

Budapesten a termékenységnél sokkal nagyobbak a halandóságbeli különbségek a kerületek között. Mintha nem is ugyanabban a városban élnének az emberek, olyannyira eltérőek az élettartamok a halandóság szempontjából legjobb budai és legrosszabb pesti kerületek között.

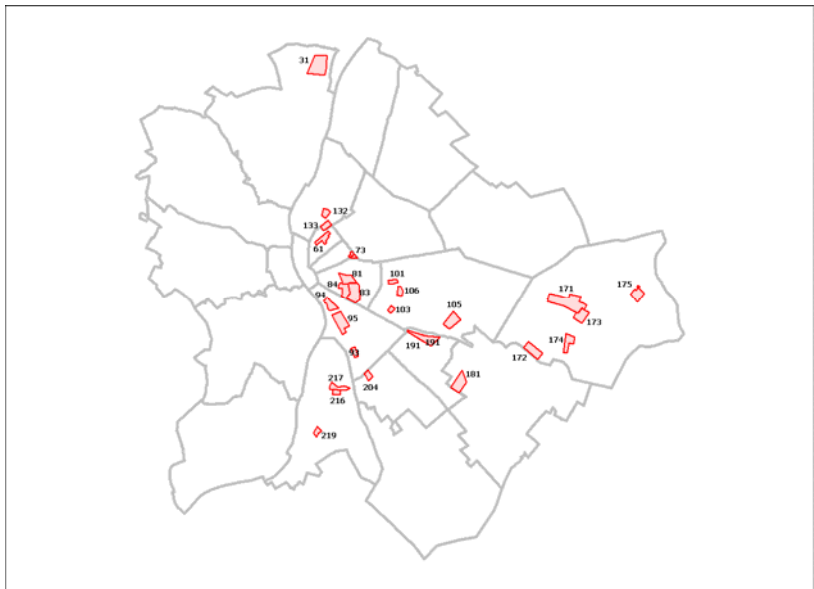
Kiemelkedik a II. kerület, az Európai Unió átlagával vetekedő élettartamaival, ezeknél 1-4 évvel alacsonyabbak a többi budai kerületben élők életkilátásai. A legrosszabb helyzetben lévő kerületek a férfiaknál 7, 5, a nőknél 5,0 évvel maradnak el a rózsadombi csúcsoktól.

A különbségek az 1990-es évek folyamán emelkedtek, újabban viszont csökkennek. A kerületekre vonatkozó élettartam-hipotézis úgy szól, hogy az követi a budapesti átlagot, folyamatosan kialakuló 30%-os különbség-csökkenés mellett

KRÍZISTERÜLETEK

A fővárosban több olyan terület is van, melyek krízisterületnek nevezhetők. 2008-ban ezeket a területeket kerületenként felmérték. Ezek azok a területek, amelyek megfeleltek a Városrehabilitációs Kézikönyvben szereplő mutatóknak, és esetükben beavatkozásra volt/van szükség. A krízisterületek jelentős része ugyan nem felel meg a KSH adatközlése alapján a szegregátum kritériumainak (a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők, és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aktív korúakon belüli aránya legalább 50%), ám az önkormányzati adatbázisok alapján a veszélyeztetett területek közé sorolhatók.

A krízisterületek városszerkezeti helye – 2008

A területek egy részére az önkormányzatok rendelkeznek tervekkel, más részén azonban nem terveznek a beavatkozást. A 2008-ban krízisterületnek minősülő területek listáját és az önkormányzati terveket a következő táblázat összegzi.

Krízisterületek 2008

Azonosító (kerület + terület)	Jellemző épülettípus	Lakások száma	lakónépesség	Szegregációs mutató értéke	Státusz	Önkormányzati tervek
31	lakótelep	7769	20378	n.a.	krízis	Szociális városrehabilitáció
73	városi	3848	6992	n.a	Krízis	Szociális városrehabilitáció
74	városi	1063	2045	n.a	Krízis	Szociális városrehabilitáció
81	városi	5556	12068	23,2%	Krízis	Szociális városrehabilitáció
83	vegyes	8520	17753	21,2%	Krízis	Nincs terv
84	lakótelep	4542	9793	12,2%	Krízis	Nincs terv
93	városi	807	2142	60,5%	Krízis	Telepfelszámolás
94	városi	10547	6269	n.a	Krízis	2013 körül rehabilitáció
95	vegyes	3398	3498	n.a	Krízis	2013 körül rehabilitáció
101	lakótelep	888	1856	n.a	Krízis	Szociális városrehabilitáció
103	városi	94	206	57,6%	Krízis	Szociális városrehabilitáció
105	lakótelep	5526	16464	12,5%	Krízis	Szociális városrehabilitáció
106	városi	948	1880	n.a	krízis	Szociális városrehabilitáció
132	városi	1215	2100	17,5%	Krízis	Szociális városrehabilitáció fővárosi támogatás igény
133	városi	689	1405	23,7%	Krízis / konszolid álódó	Szociális városrehabilitáció – folyamatban
171	lakótelep	7563	20195	9,5%	Krízis	Nincs terv
172	vegyes	203	571	24,8%	Krízis	Terv készítés
173	vegyes	494	1448	12,6%	Krízis	Terv készítés
174	vegyes	59	212	19,2%	Krízis	Terv készítés
175	vegyes	130	391	14,0%	Krízis	Terv készítés

Azonosító (kerület + terület)	Jellemző épülettípus	Lakások száma	lakónépesség	Szegregációs mutató értéke	Státusz	Önkormányzati tervek
181	lakótelep	6001	16262	11,8%	Krízis	Szociális városrehabilitáció
191	lakótelep	1039	2289	16,8%	Krízis	Terv készítés
204	lakótelep	1315	3574	n.a	Krízis	Szociális városrehabilitáció
216	lakótelep	2120	4771	15,7%	Krízis	Szociális városrehabilitáció
217	vegyes	291	875	61,5%	Krízis	rehabilitáció
219	lakótelep	951	2574	15,7%	Krízis	Terv készítés

A lakásállomány kerületenként (adott év január 1)

Kerület	Lakásállomány					
	2001	2006	2007	2008	2009	2010
I.	16 447	16 516	16 557	16 556	16 600	16 618
II.	46 018	47 255	47 404	47 560	47 668	47 901
III.	56 853	59 843	60 430	60 683	61 137	61 589
IV.	43 001	45 852	46 180	46 750	47 019	47 342
V.	19 180	19 191	19 187	19 212	19 250	19 269
VI.	25 182	25 534	25 751	25 781	26 049	26 345
VII.	34 889	35 642	35 766	36 039	36 577	36 918
VIII.	39 946	40 944	40 966	41 207	41 816	42 181
IX.	33 042	36 477	37 136	38 197	38 982	39 167
X.	34 484	35 702	36 090	36 552	37 353	38 074
XI.	70 183	71 651	72 939	73 338	73 690	74 906
XII.	32 287	33 006	33 119	33 170	33 468	33 487
XIII.	59 159	65 791	66 678	69 152	70 249	71 315
XIV.	63 320	67 744	68 453	69 548	70 146	70 866
XV.	36 738	37 895	37 984	38 044	38 177	38 282
XVI.	27 739	28 468	28 619	29 026	29 383	29 698
XVII.	28 644	29 654	30 044	30 367	30 971	31 452
XVIII.	38 345	40 837	41 217	41 594	42 467	43 545
XIX.	26 776	26 950	27 104	27 216	27 225	27 288
XX.	28 345	29 636	29 895	30 188	30 299	30 464
XXI.	32 076	32 501	32 542	32 588	32 634	33 064
XXII.	20 208	20 663	20 804	20 941	21 248	21 346
XXIII.	8 115	8 429	8 465	8 468	8 592	8 640
Összesen	820 977	856 181	863 330	872 177	881 000	889 757

A lakásállomány szobaszám szerint, kerületenként, 2009. január 1.

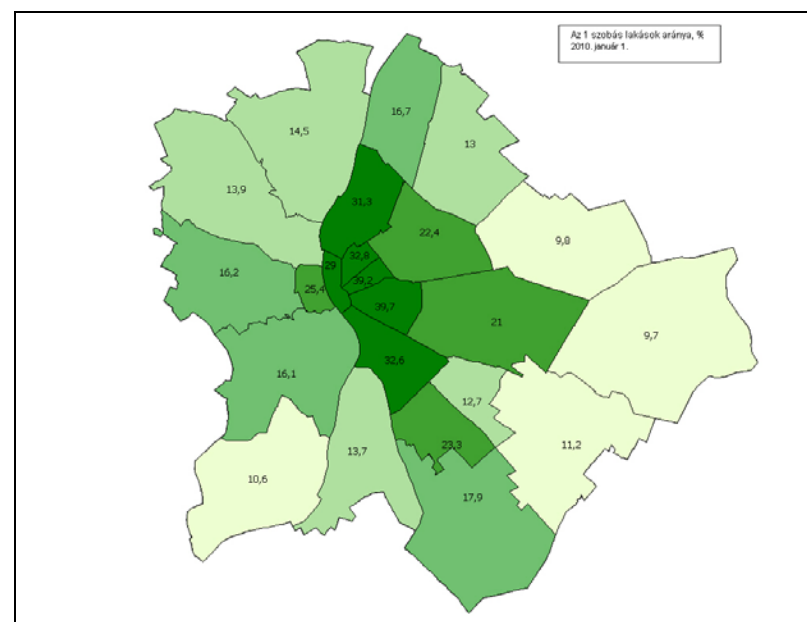
Kerület	Lakások összesen	Ebből			
		1	2	3	4 és több
		szobás lakások aránya, %			
I.	16 600	25,4	39,6	24,6	10,3
II.	47 668	14,0	32,0	29,8	24,3
III.	61 137	14,6	36,4	35,5	13,6
IV.	47 019	16,7	40,6	33,4	9,3
V.	19 250	29,0	40,3	21,2	9,5
VI.	26 049	32,9	41,3	17,7	8,1
VII.	36 577	39,5	40,2	15,0	5,4
VIII.	41 816	39,9	38,9	15,3	5,8
IX.	38 982	33,4	45,6	16,1	4,9
X.	37 353	21,2	47,4	24,8	6,6
XI.	73 690	16,0	43,1	28,2	12,6
XII.	33 468	16,3	34,1	29,2	20,4
XIII.	70 249	31,5	38,8	22,8	6,8
XIV.	70 146	22,5	47,2	21,9	8,4
XV.	38 177	13,1	40,4	33,8	12,7
XVI.	29 383	9,9	33,6	30,5	26,1
XVII.	30 971	9,8	29,5	32,2	28,5
XVIII.	42 467	11,2	39,3	30,1	19,4
XIX.	27 225	12,8	32,4	41,6	13,2
XX.	30 299	23,5	41,6	24,8	10,1
XXI.	32 634	13,8	40,9	33,2	12,1
XXII.	21 248	10,6	37,3	29,4	22,7
XXIII.	8 592	18,2	36,0	25,3	20,6
Összesen	881 000	20,9	39,6	26,8	12,7

A lakásállomány szobaszám szerint, kerületenként, 2010. január 1.

Kerület	Lakások összesen	Ebből			
		1	2	3	4 és több
		szobás lakások aránya, %			
I.	16 618	25,4	39,7	24,6	10,3
II.	47 901	13,9	31,9	29,8	24,4
III.	61 589	14,5	36,3	35,5	13,7
IV.	47 342	16,7	40,7	33,3	9,4
V.	19 269	29,0	40,3	21,2	9,5
VI.	26 345	32,8	41,3	17,8	8,1
VII.	36 918	39,2	40,4	15,1	5,4
VIII.	42 181	39,7	39,2	15,3	5,8
IX.	39 167	32,6	46,0	16,5	4,9
X.	38 074	21,0	47,5	24,9	6,6
XI.	74 906	16,1	43,1	28,2	12,5
XII.	33 487	16,2	34,0	29,2	20,5
XIII.	71 315	31,3	39,1	22,8	6,8
XIV.	70 866	22,4	47,2	22,0	8,5
XV.	38 282	13,0	40,3	33,8	12,9
XVI.	29 698	9,8	33,3	30,4	26,5
XVII.	31 452	9,7	29,2	32,3	28,9
XVIII.	43 545	11,2	39,3	29,8	19,6
XIX.	27 288	12,7	32,4	41,6	13,2
XX.	30 464	23,3	41,6	24,8	10,2
XXI.	33 064	13,7	40,9	33,2	12,3
XXII.	21 346	10,6	37,2	29,3	23,0
XXIII.	8 640	17,9	35,7	25,4	20,9
Összesen	889 757	20,7	39,6	26,9	12,8

BUDAPEST VÁROSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA

Az 1 szobás lakások aránya, kerületenként, 2010. január 1. %

BUDAPEST VÁROSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA

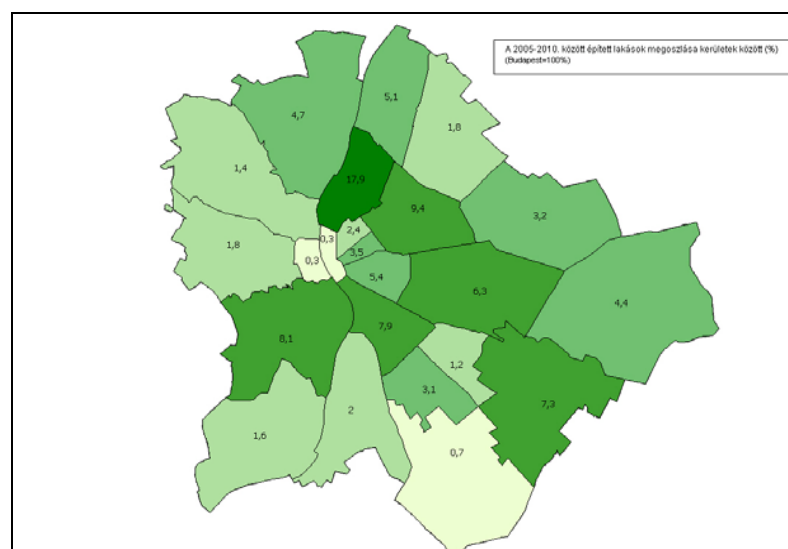
Az épített lakások kerületenként, 2005-2010.

Kerület	2005	2006	2007	2008	2009	2010
I.	7	64	5	50	39	13
II.	43	157	162	116	239	60
III.	532	593	268	463	477	207
IV.	982	417	623	360	356	22
V.	25	11	35	45	23	12
VI.	269	219	73	269	296	200
VII.	434	222	273	556	374	26
VIII.	259	315	331	630	719	709
IX.	1 008	663	1 065	785	602	164
X.	725	410	474	805	729	295
XI.	675	1 297	414	353	1 244	428
XII.	258	149	65	353	142	33
XIII.	3 250	898	2 516	1 115	1 091	887
XIV.	1 234	775	1 162	661	844	452
XV.	304	136	135	209	161	60
XVI.	353	170	417	375	377	67
XVII.	469	400	334	613	504	103
XVIII.	592	490	471	985	1 166	194
XIX.	85	195	185	50	85	80
XX.	543	288	338	141	188	191
XXI.	107	178	140	84	555	40
XXII.	107	146	142	309	108	54
XXIII.	42	46	28	150	66	27
Összesen	12 303	8 239	9 654	9 477	10 385	4 324

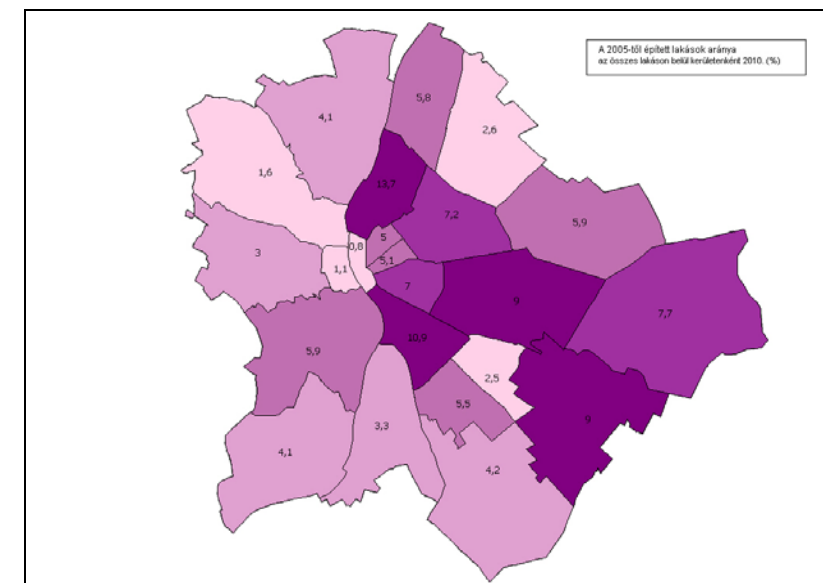
A 2005-2010. között épített lakások kerületenként.

A 2005-2010. között épített lakások megoszlása kerületek között (%) (Budapest=100%)

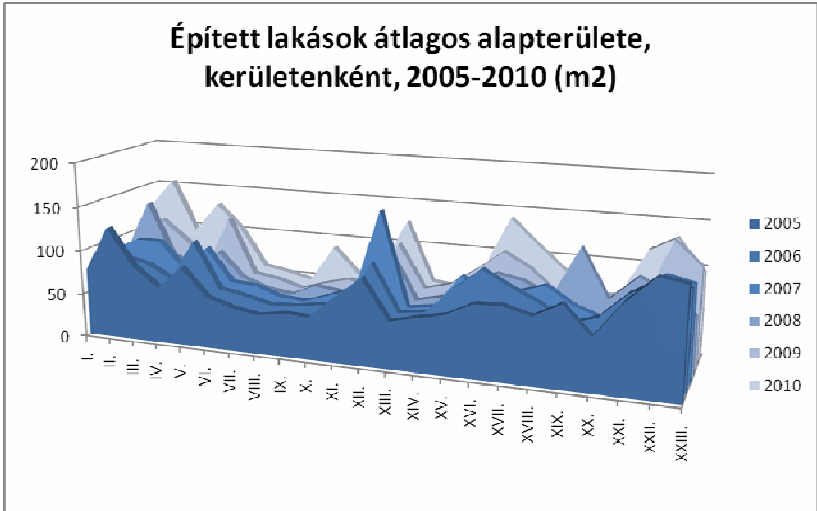

A 2005-től épített lakások aránya az összes lakáson belül kerületenként 2010. (%)

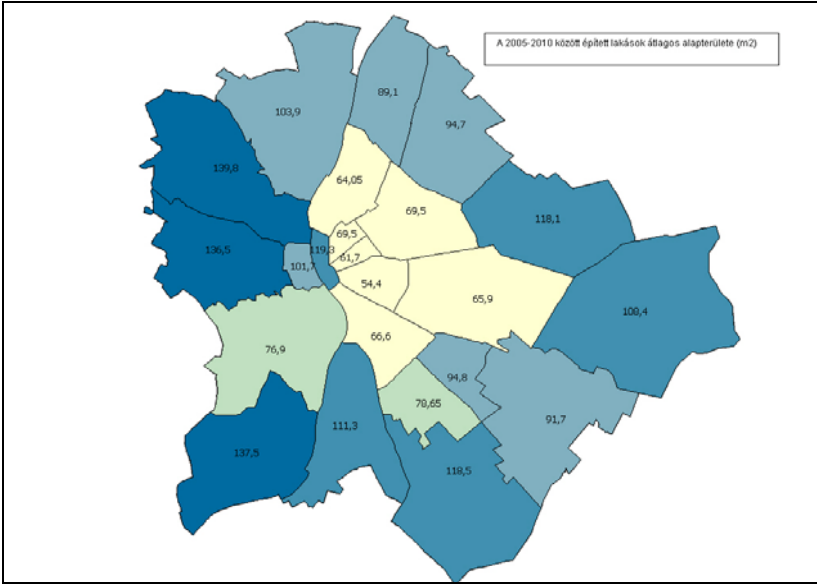

Épített lakások átlagos alapterülete, kerületenként, 2001-2010 (m2)

Kerület	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
I.	84	83	79	69	76	76	87	81	84	122
II.	121	114	93	129	127	87	101	138	113	155
III.	109	102	104	78	85	81	101	77	91	96
IV.	72	68	64	80	63	66	71	68	62	130
V.	128	142	86	106	89	112	98	87	120	103
VI.	85	65	71	66	58	60	61	58	57	59
VII.	59	54	56	47	49	55	59	48	52	54
VIII.	64	47	60	56	44	48	49	44	44	47
IX.	55	55	52	50	49	49	47	57	53	89
X.	75	104	84	55	48	54	57	53	60	59
XI.	105	103	83	77	73	57	67	65	52	72
XII.	104	126	144	127	97	106	157	105	107	127
XIII.	63	59	53	60	53	54	52	52	58	59
XIV.	72	68	65	61	60	58	56	59	66	56
XV.	73	68	87	75	66	86	93	78	86	80
XVI.	123	117	114	129	81	110	70	91	108	140
XVII.	124	133	121	110	82	94	81	85	92	113
XVIII.	100	83	80	80	74	80	91	71	66	87
XIX.	98	96	110	84	90	61	72	128	66	65
XX.	118	104	64	66	59	71	61	74	71	61
XXI.	119	93	108	86	98	99	93	101	63	116
XXII.	128	121	123	102	126	114	113	86	136	132
XXIII.	123	71	120	119	121	110	106	64	110	96
Összesen	91	81	74	71	62	67	64	67	67	69

A 2005-2010 között épített lakások átlagos alapterülete, kerületenként (m2)

Épített lakások szobaszám szerint, kerületenként, 2006

Kerület	Épített lakás összesen	1	2	3	4 és több
		szobás			
I.	64	1	29	28	6
II.	157	9	50	63	35
III.	593	28	254	170	141
IV.	417	12	144	198	63
V.	11	1	2	4	4
VI.	219	41	129	46	3
VII.	222	72	104	43	3
VIII.	315	88	167	55	5
IX.	663	117	386	149	11
X.	410	108	195	73	34
XI.	1 297	331	524	302	140
XII.	149	11	45	31	62
XIII.	898	172	425	260	41
XIV.	775	65	377	228	105
XV.	136	8	20	53	55
XVI.	170	11	23	58	78
XVII.	400	2	35	138	225
XVIII.	490	33	114	169	174
XIX.	195	79	43	48	25
XX.	288	20	94	92	82
XXI.	178	4	42	41	91
XXII.	146	–	9	53	84
XXIII.	46	1	5	13	27
Összesen	8 239	1 214	3 216	2 315	1 494

Épített lakások szobaszám szerint, kerületenként, 2007

Kerület	Épített lakás összesen	1	2	3	4 és több
		szobás			
I.	5	1	1	2	1
II.	162	3	41	50	68
III.	268	14	66	80	108
IV.	623	54	204	262	103
V.	35	6	12	8	9
VI.	73	2	43	23	5
VII.	273	52	138	61	22
VIII.	331	60	222	44	5
IX.	1 065	357	560	135	13
X.	474	65	309	78	22
XI.	414	71	167	117	59
XII.	65	3	9	18	35
XIII.	2 516	375	1 547	503	91
XIV.	1 162	133	576	339	114
XV.	135	2	23	52	58
XVI.	417	90	129	102	96
XVII.	334	8	29	129	168
XVIII.	471	50	70	82	269
XIX.	185	8	83	59	35
XX.	336	22	167	122	25
XXI.	140	10	12	33	85
XXII.	142	1	15	53	73
XXIII.	28	1	1	6	20
Összesen	9 654	1 388	4 424	2 358	1 484

Épített lakások szobaszám szerint, kerületenként, 2008

Kerület	Épített lakás összesen	1	2	3	4 és több
		szobás			
I.	50	10	14	10	16
II.	116	2	23	26	65
III.	463	37	125	178	123
IV.	360	37	149	103	71
V.	45	1	22	20	2
VI.	269	27	154	62	26
VII.	556	111	326	101	18
VIII.	630	218	331	73	8
IX.	785	105	493	157	30
X.	805	164	380	208	53
XI.	353	51	200	60	42
XII.	353	108	47	74	124
XIII.	1 115	173	582	280	80
XIV.	661	47	257	229	128
XV.	209	9	57	68	75
XVI.	375	11	52	119	193
XVII.	613	4	39	252	318
XVIII.	985	95	319	248	323
XIX.	50	2	4	5	39
XX.	141	7	58	46	30
XXI.	84	4	2	19	59
XXII.	309	21	58	134	96
XXIII.	150	94	4	28	24
Összesen	9 477	1 338	3 696	2 500	1 943

Épített lakások szobaszám szerint, kerületenként, 2009

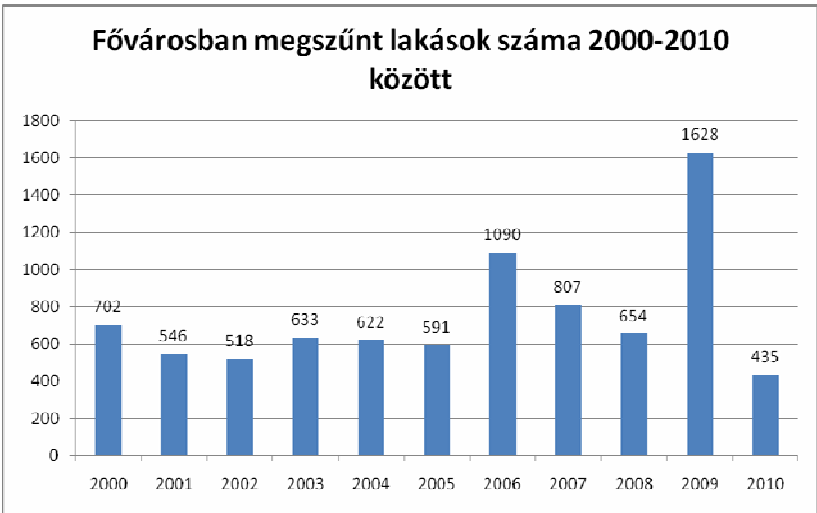
Kerület	Épített lakás összesen	1	2	3	4 és több
		szobás			
I.	39	1	23	11	4
II.	239	16	47	87	89
III.	477	5	123	180	169
IV.	356	44	186	71	55
V.	23	9	3	7	4
VI.	296	72	124	78	22
VII.	374	59	209	90	16
VIII.	719	280	343	85	11
IX.	602	95	301	175	31
X.	729	78	373	222	56
XI.	1 244	282	530	351	81
XII.	142	37	20	27	58
XIII.	1 091	220	579	216	76
XIV.	844	104	397	209	134
XV.	161	6	23	57	75
XVI.	377	17	57	72	231
XVII.	504	14	54	172	264
XVIII.	1 166	160	476	231	299
XIX.	85	7	30	33	15
XX.	188	9	89	58	32
XXI.	555	64	221	152	118
XXII.	108	–	6	20	82
XXIII.	66	1	2	20	43
Összesen	10 385	1 580	4 216	2 624	1 965

BUDAPEST VÁROSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓJA

4.1. LAKÁSMEGSZŰNÉS - FŐVÁROS

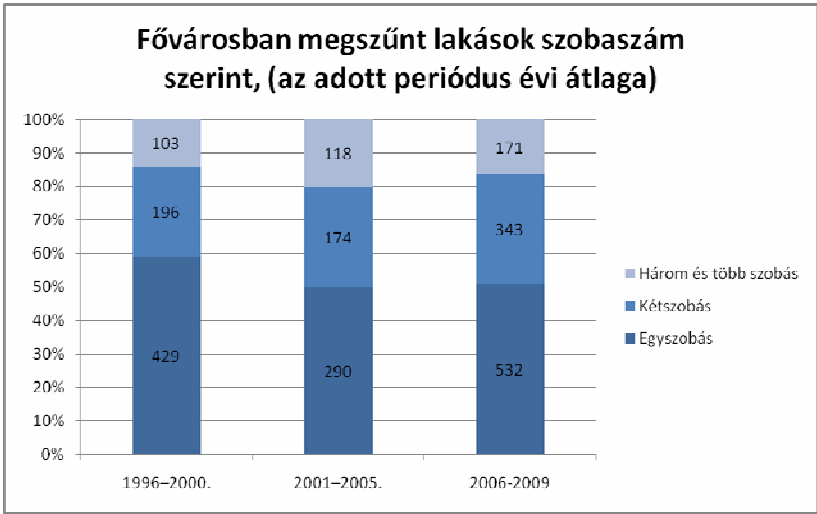
Fővárosban megszűnt lakások száma 2000-2010 között.

Év	megszűnt lakás
1990	
2000	702
2001	546
2002	518
2003	633
2004	622
2005	591
2006	1090
2007	807
2008	654
2009	1628
2010	435

Fővárosban megszűnt lakások szobaszám szerint. (évek átlaga)

Megnevezés	1996– 2000.	2001– 2005.	2006– 2009
	évek átlaga		
Egyszobás	429	290	532
Kétszobás	196	174	343
Három és több szobás	103	118	171

Fővárosban megszűnt lakások szobaszám szerint 2005-2009.

Megnevezés	2005	2006	2007	2008	2009
Egyszobás	280	572	370	271	914
Kétszobás	212	359	297	239	475
Három és több szobás	99	159	140	144	239

